

Polish American Historical Association

Polish American Historical Association (PAHA) jest amerykańską organizacją naukową, której misją jest prowadzenie i promocja badań nad Polonią amerykańską – jej historią, kulturą, a także dziejami migracji i polskiej diaspory w ujęciu porównawczym. PAHA wyłoniła się z Polskiego Instytutu Naukowego w Ameryce (Polish Institute of Arts and Sciences of America, PIASA) w połowie lat 40. XX w. Z inicjatywy Oskara Haleckiego w grudniu 1942 r. w ramach PIASA powołano Komisję Badań nad Polską Imigracją. Na jej czele stanął Mieczysław Haiman. Na drugim spotkaniu Komisji, w październiku 1943 r., które odbyło się w Orchard Lake (Michigan), zmieniono jej nazwę na Polsko-Amerykańską Komisję Historyczną i od tego momentu datuje się powstanie PAHA.

Fot. PAHA

Pierwsze zebranie PAHA,
Nowy Jork, grudzień 1943 r.

W 1944 r. organizacja wydała pierwszy numer, ukazującego się do dziś, periodyku naukowego „Polish American Studies”, poświęconego dziejom Polaków i Polonii w obu Amerykach. Od końca lat 40. XX w. do początku lat 70. XX w. działalnością PAHA kierowali głównie badacze urodzeni w Stanach Zjednoczonych, w wielu przypadkach duchowni. W 1972 r. PAHA została zarejestrowana w Illinois jako odrębna organizacja non-profit. Pierwszą siedzibą PAHA było Muzeum Polskie w Ameryce. Obecnie PAHA mieści się na kampusie Central Connecticut State University w New Britain (Connecticut). W 1975 r. PAHA uzyskała afiliację przy Amerykańskim Towarzystwie Historycznym (American Historical Association, AHA). Było to wyrazem przemian, jakie w niej zachodziły. Szeregi PAHA zasilali zaczęli młodzi profesorowie polskiego pochodzenia, absolwenci amerykańskich uczelni, którzy wpłynęli na zmianę charakteru tej organizacji.

Na początku lat 80. XX w. PAHA stała się bardziej interdyscyplinarna i częściej obecna na amerykańskich forach akademickich. Ważnym elementem prowadzonej przez PAHA działalności są organizowane nieprzerwanie od 1943 r. doroczne konferencje naukowe – od lat 70. XX w. we współpracy z AHA. W 2010 r. PAHA wydała „Polsko-Amerykańską Encyklopedię” pod red. Jamesa Puli. W przededniu obchodów 75. rocznicy powstania, PAHA jest prężnym towarzystwem naukowym, zrzeszającym przedstawicieli wielu dyscyplin naukowych, głównie ze Stanów Zjednoczonych i Polski. Od 2017 r. po raz pierwszy pracami PAHA kieruje pracownik polskiego uniwersytetu, co świadczy o zacieśnianiu więzów z polskim środowiskiem naukowym.

Fot. PAHA

Spotkanie PAHA,
Ambasada Polska w Waszyngtonie, 2007 r.

Zebranie zarządu PAHA,
Warszawa 2014 r.

Fot. PAHA

Siedziba PAHA w Central Connecticut
State University w New Britain

Doroczna konferencja PAHA,
Atlanta 2016 r.